

خبرها

برندگان جشنواره مونیخ

پایگاه خبری فیلم کوتاه : بیست و یکمین جشنواره مستند مونیخ با اهدای جایزه به فیلم‌های آلمانی و انگلیسی در مسابقه بین‌المللی به پایان رسید. هیات داورى مسابقه بین‌المللی این جشنواره که مهم‌ترین رویداد سینمای

مستند در آلمان محسوب می‌شود، جایزه اول را به مستند آلمانی قلعه‌ها ساخته گروئن وتزل و جایزه ویژه را به خواهر خوانده‌ها (کیم لانگنوتو و فلورنس آنیسی) از انگلستان اهدا کردند. مستند ۶۵ دقیقه‌ای آنگولا – سائودا، از طرف کسی که دوست دارد (ریچارد پاکلیا) از زامبیا هم موفق به دریافت جایزه اصلی بخش «افق‌ها» شد. هیات داورى این بخش که به نمایش فیلم‌هایی از آفریقا، آسیا و آمریکای لاتین اختصاص دارد، همچنین از فیلم آرکانا (کریستوبال ویسنته) از شیلی تقدیر ویژه کرد. جایزه استعداد امسال جشنواره مونیخ به برادر یزید (دیوید وولگ) و جایزه اوید به Pornotalk (مارتین اشمیت) اهدا شد. بیست و یکمین جشنواره مستند مونیخ از تاریخ ۳ تا ۱۱ مه برگزار شد.

جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه مونیخ

صد شرکت برتر تولید مستند جهان

پایگاه خبری فیلم کوتاه : مجله «ریل اسکرین» realscreen فهرستی از شرکت‌های موثر در تولید فیلم مستند را منتشر کرده است. این نشریه

فهرست شرکت‌های تولید فیلم مستند

فهرست خود را با عنوان Global 100 از میان موسسه‌های فعال در سراسر جهان تهیه کرده و از این تعداد، هفت شرکت را به عنوان فعال‌ترین و موثرترین‌ها در این زمینه معرفی کرده است. براساس این گزارش، کمپانی‌های «دارلو اسمیتسون پروداکشن» و «آر دی اف مدیا» و «وال توال» هرسه از انگلستان، «اندمول ایترنیمنت بی وی» از هلند، «گدئون پروگرمز» از فرانسه، «مارک پورنت ژروداکشنز» و «مایکل مور/ داگ ایت داگ» هردو از آمریکا به عنوان این هفت شرکت برتر قرار گرفته‌اند. این فهرست شامل شرکت‌هایی می‌شود که در ژانرهای مختلف سینمای مستند فعالیت می‌کنند و البته از حیطة تولید تلویزیونی تا تولید برای نمایش در سینماها. در مرحله قبل از انتشار، ۳۰۰ شرکت نامزد حضور در این فهرست بوده‌اند که در نهایت براساس نوع و میزان فعالیت و تأثیر گذاری، فهرست صدتایی منتشر شده است. مشاهده فهرست کامل در آدرس www.realscreen.com/global100 امکان‌پذیر است.

جشنواره بین‌المللی فیلم مستند

برگزیدگان جشنواره هات داکس

پایگاه خبری فیلم کوتاه : سیزدهمین جشنواره بین‌المللی مستند هات داکس کانادا با معرفی برگزیدگان در رشته‌های مختلف به کار خود پایان داد. ۳۷ فایده‌یک گوسفند مرده (بن‌هاپکینز) از انگلستان جوزه بهترین مستند

جشنواره بین‌المللی فیلم مستند

بلند در بخش مسابقه بین‌المللی را به خود اختصاص داد و فیلم بدل (انسان‌معارنا) به عنوان بهترین مستند کوتاه در بخش بین‌المللی معرفی شد. فیلم خانه مادر بزرگم (آدان آلیاکا) از اسپانیا که پیش از این جایزه جشنواره آمستردام را به خود اختصاص داده، جایزه ویژه هیات داورى هات‌داکس را به دست آورد. در بخش رقابتی مستندهای کانادا خیابان شهید (شلی سی ول) به عنوان بهترین اثر شناخته شد و بالماسکه افسانه‌ای (گرگ هیمیلتون) جایزه ویژه هیات داورى این بخش را از آن خود کرد. مستند یک شیر در خانه (استیون بونگر و جولیا ریچرت) هم به عنوان فیلم اول منتخب تماشاگران دست پیدا کرد. جایزه یک عمر فعالیت سینمایی هم به ورثر هرتر وگ فیلمساز آلمانی مقیم آمریکا اهدا شد. برگزار کنندگان جشنواره همچنین اعلام کردند که امسال ۲۵ درصد رشد مخاطب داشته‌اند. ۱۰۱ فیلم مستند طی یک هفته در این دوره از جشنواره به نمایش درآمد. سیزدهمین جشنواره بین‌المللی مستند هات‌داکس از ۲۸ آوریل تا ۷ مه برگزار شد.

جشنواره بین‌المللی فیلم مستند

مستندی درباره قربانی یازدهم سپتامبر

پایگاه خبری فیلم کوتاه : مستند جدیدی سرگذشت یکی از قربانیان حادثه تروریستی ۱۱ سپتامبر را روایت می‌کند. این مستند که مقدس یازدهم سپتامبر نام دارد، درباره مایکل جاج کشیش اداره آتش نشانی

جشنواره بین‌المللی فیلم مستند

نیویورک است که ترجیح داد در عملیات نجات، آتش‌شان‌ها را تنها نگذارد و در برج شمالی جان باخت. این فیلم را گلن هولستن کارگردانی کرده است. او ماجرای یکی از مشهورترین قربانیان حادثه را به تصویر کشیده است؛ کشیش جاج عضو کلیسای فرانسیس مقدس بود و هولستن در مستند خود حضور او در حلقه‌های پر چالش اجتماعی را نشان می‌دهد. او به عنوان یک ایرلندی-آمریکایی مشهور، کمک کننده به افراد داثم الخمر و معتاد، یک رازدار مردم و روحیه دهنده به آتش‌نشان‌ها تصویر شده است. نخستین نمایش جهانی این مستند در پنجمین جشنواره تریاکا نیویورک بازناب‌های فراوان ایجاد کرد. اندرو سولیوان منتقد آمریکایی درباره کشیش جاج می‌گوید: او به خاطر نحوه مرگش تقدیس شده است، اما مسائل بیشتری درباره او وجود دارد. هولستن یلی حدود سه سال از مایکل جاج فیلم گرفت و نام فیلم قبلاً مایکل مه بود. هولستن می‌گوید: فیلم از درون نمایش رشد کرد و اضافه می‌کند: ارتباط من با جاج معنوی بود. برای من دلیل بسیاری برای مقدس بودن او وجود دارد. این مستند پس از نمایش موفقیت‌آمیز در تریاکا در رویدادهای دیگر هم شرکت خواهد کرد.

جشنواره بین‌المللی فیلم مستند

جشنواره بین‌المللی فیلم مستند

«احمد میراحسان» را نخستین‌بار با نقدها و تحلیل‌های مفصلش شناختیم که در «گزارش فیلم» منتشر می‌شد، همین‌طور با نوشته‌هایی که نقد ندهای منتقدی دیگر بود. میراحسان در همه این سال‌ها، علاوه بر شاعری و نوشتن درباره ادبیات، منتقدی فعال بوده و در سال‌های اخیر، تحلیل‌های مفصلی درباره اهمیت سینمای دیجیتال، و مرزیش بر سینمای مرسوم و معمول نوشته است. دو فیلم ساخته که اولی (این‌ان دیگر) آماده نمایش است و دومی (ممنوع) در مرحله تدوین است. از کتاب‌هایش، «پدیده‌شناسی سینمای ایران» منتشر شده و دو کتاب دیگرش، «روایت / شهر» و «سینمای مستند و جامعه مدرن ایران» به زودی منتشر می‌شوند. نوشته‌ها و تحلیل‌های سینمایی او در ماهنامه «کایه سینما» (فرانسه) هم به چاپ رسیده‌اند. با او درباره رویکرد سینمای آمریکا به معنویت، و فیلم «کنستانتین»، نخستین ساخته سینمایی فرانسیس لارنس گفت‌وگو کرده‌ایم. نسخه دوبله کنستانتین، چندماه‌ای پیش از این، از شبکه چهار سیما پخش شده است.

جشنواره بین‌المللی فیلم مستند

■ اجازه بدهید از اینجا شروع کنیم که از ده سال پیش تا حالا، بحث‌های زیادی درباره نسبت سینما و معنویت شده است. هم‌پایش‌های زیادی برگزار کرده‌اند و طرفداران و مخالفان

حرف‌هایشان را زده‌اند. با این همه، متأسفانه نتیجه‌ای به‌دست نیامده است.

متأسفانه در ایران، به بحث سینما و معنویت، درست پرداخته نشده است و این بحث، بیشتر گرفتار سطحی‌نگری یا سیاست‌زدگی، یا رفتارهای شبه‌روشنفکرانه و مخالف‌خوان شده است. به سبب این که کار ما، تولیدتکثر براساس مسائل زندگی نیست، و نمی‌فهمیم هر تئوری ادبی و هنری یا فلسفی در خلأ شکل نمی‌گیرد، بلکه از زندگی پدید می‌آید، کم‌تر کسی متوجه اهمیت بحث درباره نسبت رابطه دین و سینما در تجربه اجتماعی ما و مدرنیزاسیون ایرانی شده است.

■ خوب، آنها که چنین حرف‌هایی می‌زنند لابد فکر می‌کنند انسان مدرن نیازی به این چیزها ندارد.

گفتن این که این عقل مدرن ربطی به مابعدالطبیعه ندارد و هر نشانه دینی در نمادهای مدرن امری ارتجاعی است، خیلی آسان است، اما چنین کلی‌گویی‌هایی دلیل کم‌دانشی هستند. ■ در این مورد بیشتر توضیح می‌دهید؟ شاید یک مثال ماجرا را روشن کند.

در جامعه مدرن، دین به شیوه خودش وجود دارد. پل ریکور، شاگال، آندری تارکوفسکی، روبر برسون و باخ نمونه آدم‌هایی هستند که درگیر پرسش دینی و استعلایی بوده‌اند. بسیاری از آثار هنری مدرن را کسانی آفریده‌اند که دارای پرسش بنیادین هستی، تردید و ایمان دینی بوده‌اند. برای ما شناخت صحیح و واقعی هر چیز و تفکر درباره آنها، ضروری است. ■ شما جایی گفته‌اید که ترجیح می‌دهید در سخن گفتن از عبارت سینمای ماورایی استفاده کنید سینمای ماورایی یعنی چه؟ چه تفاوتی با آن عبارت مرسوم این روزها، یعنی سینمای معناگرا دارد؟

ماورا یعنی هر آنچه فرامادی و نامرئی است. سینمای ماوراءاندیش، می‌تواند نوعی سینما باشد. اما درباره عبارت سینمای معناگرا بحث دارم و فکر می‌کنم فرهنگ ایرانی/اسلامی روشنی می‌کند که منظور از عالم معنا، عالم غیب است، تازه، بحث معنویت مدرن و فیلم‌های معناگرا و تمایزش با سینمای استعلاعی هم هست، که در خود غرب هم درباره این قضیه، آثار فراوانی نوشته‌اند.

■ فکر می‌کنید سینما شیوه‌ای واحد برای برخورد با معنویت دارد؟

نه، در برخورد سینما با دین، عملاً، یا دو شیوه روبه‌رو هستیم. اولی جهانی است معطوف به زندگی زیسته شده یک هنرمند، یعنی پرسش‌های درونی هنرمند در ارتباط با معنویت و خدا. سینمایی که وارد استعلا می‌شود و می‌خواهد ما را شریک تجربه‌ای خودش بکند. روبر برسون و اینگمار برگمن از این دست هنرمندها هستند. . .

■ اما فرانسیس لارنس (کارگردان کنستانتین) چه‌طور؟ او که قبلاً ویدئوکلیپ می‌ساخته و حالا هم داستان اولین فیلمش را از دل کامیک‌بوک‌های به‌ظاهر بی اهمیت بیرون کشیده است. نوع نماد برخورد سینما، همین است. فکر می‌کنم از مفاهیم مابعدالطبیعی، در این نوع سینما، به‌صورت فانتاستیک استفاده می‌شود، آن فانتاستیک در جهان سکولاریزه شده. همین فیلم کنستانتین، منابعی دارد که یکی از آنها کامیک‌بوک‌ها هستند. البته، کامیک سیاه و جادویی که کامیک ماجرای آمیخته شده.

■ رد این نگاه کامیک‌وار را در فیلم هم می‌بینید؟ بله، هم در ساختار، هم در میزانشن، هم در تکنیک نماهای فیلم این را می‌بینیم.

■ مثال می‌زنید؟ درست همان لحظه‌ای که کنستانتین را برای اولین بار می‌بینم، موقعی که قرار است جن سربازی را که وارد بدن یک دخترپچه شده، بگیرد، اولین بار با دوربینی روبه‌رو می‌شوم که زاویه‌اش رو به بالا است. دست کنستانتین از ماشین بیرون می‌آید و سیگاری را که توی دشتش است، از زاویه‌ای عجیب می‌بینم. قدیم‌ها، این چیزها را فقط می‌شد در کتاب‌های تصویردار دید، الان است که می‌شود فضاهای کامیک‌بوک‌ها را وارد فیلم کرد و اشیاء را در جهان‌شمار دید.

سینما در فکر فرآیند پیچیده و در دوره مجازی سازی و دیجیتال و امکانات کامپیوتری به این چیزها می‌رسد. کنستانتین پر از این چیزها است. منتقدی به اسم سایمن گفته است که انسان‌ها رویاهایی درونی دارند و هیچ‌وقت تصور نمی‌شد که سینما روزی بتواند آنها را تصویر کند، ولی حالا به همان چیزها رسیده‌ایم.

■ گفتنی که کامیک‌بوک، یکی از منابع لارنس در ساختن کنستانتین بوده است. منابع دیگر چه چیزهایی هستند؟ دومین منبع، اساساً خود بحث فانتاستیک است. ریشه یونانی این کلمه، به معنی تجلی و مزی کردن آن چیزهایی است که خیال‌ها ما هستند. در جامه مدرن سکولار، چند اتفاق می‌افتد. یکی از این اتفاق‌ها، امر تکنولوژی است. عصری که تکنولوژی در آن، فقط ابزار نیست بلکه به ویژگی یک رسانه‌ایم.

■ گفتنی که کامیک‌بوک، یکی از منابع لارنس در ساختن کنستانتین بوده است. منابع دیگر چه چیزهایی هستند؟

دومین منبع، اساساً خود بحث فانتاستیک است. ریشه یونانی این کلمه، به معنی تجلی و مزی کردن آن چیزهایی است که خیال‌ها ما هستند. در جامه مدرن سکولار، چند اتفاق می‌افتد. یکی از این اتفاق‌ها، امر تکنولوژی است. عصری که تکنولوژی در آن، فقط ابزار نیست بلکه به ویژگی یک رسانه‌ایم.

سینما

گفت‌وگو با «احمد میراحسان» درباره «کنستانتین»

یک روز اتفاق می‌افتد

محسن آزمون

mohsen.azarm@gmail.com

دوران، یک انکشاف حقیقت، تبدیل می‌شود و روی همه عناصر زندگی اثر می‌گذارد. مارتین هایدگر مثال خوبی می‌زند و می‌گوید در جهان ماقبل مدرن، رابطه انسان با زمین، مبتنی بود بر یک نوع ارتباط وجودی، یعنی زمین را مادر خودش می‌دید. در دوران مدرن، زمین به منبعی تبدیل شد برای مصرف. ذخیره‌ای که از آن استخراج می‌کند تا کالا بسازد.

سینمای هالیوود هم از گنجینه سنت، فانتزی، جادو و چیزهایی مثل این استفاده می‌کند تا آن را به فانتزی مدرن تبدیل بکند.

■ نکر می‌کنید موقعیت مناسبی لازم بوده تا سینمای معنوی پدید بیاید؟

شما به‌طور مجرد، می‌توانید سینما را در هر حال بیافریند، با فرض این که پول ساختن فیلم را داشته باشید. یعنی می‌توانید فیلم بسازید و آن را در خانه خودتان بگذارید. ولی در مناسبات واقعی که سینما طی آن به‌وجود آمد، می‌بینیم که دوره سرمایه‌داری است. یعنی کالایی به اسم سینما باید خریدار داشته باشد تا بتواند آن را بسازد. در جامعه آمریکا، صنعت سینما، مثل هر صنعت دیگری، بر منطق سرمایه‌داری استوار است. در این صورت، وقتی کارگردانی فیلمی می‌سازد که مبتنی است بر عنصری مثل دین، می‌داند که فیلمش باید سرگرم‌کننده باشد تا پول دربیآورد. کارگردان از هر منبعی که استفاده کند، باید آن را به یک چیز دینی برای عموم تبدیل کند.

■ شما نوع برخورد سینما را با معنویت و دین توضیح دادید، اما می‌خواهم بدانم چرا آن نوع اول، روز به روز، کم‌رنگ‌تر می‌شود و این نوع دوم بیشتر طرفدار پیدا می‌کند. یعنی ممکن است که سینما به‌طور طبیعی، یا نشان علاقه یا بی‌علاقگی‌شان در این کار مشارکت می‌کنند و فیلم‌هایی از نوع دوم را می‌خواهند؟

سؤال مشکلی است. یعنی شما بسته به اینکه نسبت به اوضاع کنونی جهان، وضعیت تمدن و فرهنگ معاصر، چه نگاهی پیدا کنید، پاسخ‌های مختلفی را می‌توانید پیدا کنید. من فکر می‌کنم جهان، بیش از پیش، از منابع سنتی دینی، یعنی انجیل‌های چهارگانه، کلام مفسران رسمی این کتاب که همان کشیش‌ها باشند، دور شده

است. در جامعه سکولار شده غرب، عقل انسان، محور قرار گرفته است. حالا عقل انسان از آن‌چه سی‌خواهد درباره مابعدالطبیعه، بهشت، دوزخ و هر چیز دیگری که در این حوزه می‌بیند، برای مخاطب، خوراک تهیه می‌کند. خود نسل‌ها هم بیش از پیش، به جای رفتن به کلیسا، به سینما رو کرده‌اند. جان استون در کتابش می‌نویسد در وهله اول، تماشاگران سینما، از سوی کلیسا با پرهیز روبه‌رو می‌شدند. یعنی کلیسا می‌گفت تصویر را نبینید. در مرحله دوم گفتند فیلم‌ها را با احتیاط دیده شود.

■ بعد این نگاه کامیک‌وار را در فیلم هم می‌بینید؟ بله، هم در ساختار، هم در میزانشن، هم در تکنیک نماهای فیلم این را می‌بینیم. ■ مثال می‌زنید؟ درست همان لحظه‌ای که کنستانتین را برای اولین بار می‌بینم، موقعی که قرار است جن سربازی را که وارد بدن یک دخترپچه شده، بگیرد، اولین بار با دوربینی روبه‌رو می‌شوم که زاویه‌اش رو به بالا است. دست کنستانتین از ماشین بیرون می‌آید و سیگاری را که توی دشتش است، از زاویه‌ای عجیب می‌بینم. قدیم‌ها، این چیزها را فقط می‌شد در کتاب‌های تصویردار دید، الان است که می‌شود فضاهای کامیک‌بوک‌ها را وارد فیلم کرد و اشیاء را در جهان‌شمار دید.

سینما در فکر فرآیند پیچیده و در دوره مجازی سازی و دیجیتال و امکانات کامپیوتری به این چیزها می‌رسد. کنستانتین پر از این چیزها است. منتقدی به اسم سایمن گفته است که انسان‌ها رویاهایی درونی دارند و هیچ‌وقت تصور نمی‌شد که سینما روزی بتواند آنها را تصویر کند، ولی حالا به همان چیزها رسیده‌ایم. ■ گفتنی که کامیک‌بوک، یکی از منابع لارنس در ساختن کنستانتین بوده است. منابع دیگر چه چیزهایی هستند؟ دومین منبع، اساساً خود بحث فانتاستیک است. ریشه یونانی این کلمه، به معنی تجلی و مزی کردن آن چیزهایی است که خیال‌ها ما هستند. در جامه مدرن سکولار، چند اتفاق می‌افتد. یکی از این اتفاق‌ها، امر تکنولوژی است. عصری که تکنولوژی در آن، فقط ابزار نیست بلکه به ویژگی یک رسانه‌ایم.

■ گفتنی که کامیک‌بوک، یکی از منابع لارنس در ساختن کنستانتین بوده است. منابع دیگر چه چیزهایی هستند؟ دومین منبع، اساساً خود بحث فانتاستیک است. ریشه یونانی این کلمه، به معنی تجلی و مزی کردن آن چیزهایی است که خیال‌ها ما هستند. در جامه مدرن سکولار، چند اتفاق می‌افتد. یکی از این اتفاق‌ها، امر تکنولوژی است. عصری که تکنولوژی در آن، فقط ابزار نیست بلکه به ویژگی یک رسانه‌ایم.

■ گفتنی که کامیک‌بوک، یکی از منابع لارنس در ساختن کنستانتین بوده است. منابع دیگر چه چیزهایی هستند؟ دومین منبع، اساساً خود بحث فانتاستیک است. ریشه یونانی این کلمه، به معنی تجلی و مزی کردن آن چیزهایی است که خیال‌ها ما هستند. در جامه مدرن سکولار، چند اتفاق می‌افتد. یکی از این اتفاق‌ها، امر تکنولوژی است. عصری که تکنولوژی در آن، فقط ابزار نیست بلکه به ویژگی یک رسانه‌ایم.

قاعده بازی

تأملی درباره سینما و معنویت

بهشت در یک قدمی است

مایکل پل گالاگر ترجمه: رانا اقبالی

درباره نسبت سینما و دین خوشبختانه کتاب‌ها، رساله‌ها، مقاله‌ها و یادداشت‌های زیادی به فارسی موجود است. بیشتر آنها نوشته‌هایی هستند از الهی‌دان‌های متخصص سینما که سال‌ها است در آمریکا و اروپا، درباره سینما تحقیق می‌کنند. آنچه در ادامه می‌خوانید، یادداشت کوتاهی است از یک کشیش سینماشناس. قرار بر این بوده که او در یک برنامه رادیویی، در کنار «کنت توران» و «دیوید دینی» (دو منتقد سینمایی مشهور) شرکت کند، اما به دلیلی نتوانست شرکت کند و به جایش این یادداشت را فرستاد تا یکی دیگر از همان‌ها آن را بخواند.

جشنواره بین‌المللی فیلم مستند

مجری محترم و مهمانان گرامی، شنونده‌های عزیز، از این که نتوانستم در برنامه‌ای که قرار بود به مقوله معنویت در سینما پردازد، شرکت کنم، بی‌نهایت متأسفم. اما از این که چنین برنامه‌ای قرار است از رادیو پخش شود خوشحالم. خوشحالم چون هرچه درباره معنویت و ارزش انسان حرف بزنیم، کم گفته‌ایم و باعث مسرت و خوشحالی است که امروز بین بخشی از سینما و کلیسا، تفاهم وجود دارد و تعداد کشیش‌هایی که به سینما می‌روند، روزبه‌روز بیشتر می‌شود. سال‌های پیش را به یاد می‌آورم که کم‌تر کشیشی علاقه‌ای به سینما رفتن از خود نشان می‌داد. اما در این سی سال، شمار زیادی از الهی‌دان‌ها راه‌های تازه هدایت مردم را در فیلم‌های سینمایی جست‌وجو می‌کنند. شک نکنیم که سینما، تلویزیون و رادیو مهم‌ترین دستاوردهای بشر هستند که می‌توان آنها را در خدمت هدایت مردم به‌سوی خدا قرار داد. بعضی از کمپانی‌های سینمایی در میان مشاوران خود، چند کشیش هم دارند که موضوع فیلم‌ها را با آنها درمیان می‌گذارند و از راهنمایی آنها بهره‌مند می‌شوند. آنها در استخدام کمپانی‌ها نیستند، به تماشاگرها کمک می‌کنند. مهم این است که سینما، انسانیت انسان را به ما یادآوری کند و سعی بسیاری از کارگردان‌ها همین است. چند نوع فیلم هست که به‌نظر، مورد علاقه کشیش‌ها نمی‌آیند و در نظر مردم بعید است که کلیسا از آنها دل‌خوشی داشته باشد، یکی فیلم‌های کمدی، یکی فیلم‌های جنایی و یکی هم فیلم‌های عاشقانه. اما به‌عکس، هر سه این فیلم‌ها حاوی مهم‌ترین پیام‌هایی هستند که می‌شود به انسان‌ها موخت. اما از آن‌جا که مردم به‌دلالی از کلیسا گریزان هستند و یک‌سری فیلم‌ها خود را در خانه، یا در مکان‌های تفریحی می‌نگازند، کشیش‌ها هم باید به فکر راه چاره‌ای باشند. من راه چاره را در ساخته‌شدن فیلم‌های خوب می‌بینم. همیشه گفته‌ام که ده فیلم کوتاه «ریشف کلسوفسکی» (ده فرمان) بسیار بیشتر از ده موعظه در کلیسا اثرگذار است، همین‌طور فیلم‌های مثل «زندگی دوبارگه وروین»

یا «آپی» (هرود ساخته کلسوفسکی)، مسئله مرگ را برای ما آسان‌تر می‌کنند. هروقت کسی از من می‌خواهد یک سینمای سرشار از معنویت را به او معرفی کنم، می‌گویم به فیلم‌های «آلرد هیچاک» مراجعه کنید. هیچ‌یک، آدمی بود که از گناه می‌ترسید و شخصیت‌های فیلم‌هایش هم چنین بودند، حتی آنها که دست به گناه و معصیت‌های کبیره می‌زدند. با دیدن عمق فاجعه است که می‌توان از آن خیلی‌ها فکر می‌کنند همین که فیلم را ببینند و درباره تصویرهایش حرف بزنند، نقد درستی است. آدم‌هایی مثل تامسن و بوردون که اساساً تحلیل‌گرهای نورفولایت هستند هم تأکید می‌کنند که پس‌زمینه تاریخی، به‌عنوان یک شگرد، چه قدر اهمیت دارد. این‌جا، ما با پدیده‌ای مثل جنگ جهانی دوم، روبرو هستیم و بحث به‌طور روبه‌رو هستیم که در جاهای مختلف فیلم آن را می‌بینیم. فیلم بین یک جهان واقع، و ضد واقع، حرکت می‌کند. درین حال، از نشانه‌های استفاده می‌کند که نشانه‌های تاریخی هستند، تاریخ‌شر ما یعنی «آدولف هیتلر». یعنی ما می‌توانیم شیطان را به یک پدیده‌شر دنیوی تنزل بدهیم.

■ شبیه این را در فیلم‌های دیگر هم می‌شود دید؟

بگذارید من از یک مورد متفاوت مثال بزنم. وقتی به فیلم‌های آندری تارکوفسکی نگاه می‌کنیم، می‌بینم عمیقاً به آن مفاهیم عرفانی ارتدوکس باور دارم. برسون عمیقاً پایبندی خودش را به عرفان مسیحی نشان می‌دهد. ■ خوب، برگردیم به ادامه بحث راجع به کنستانتین.

فیلم دل آن صحنه قطعی می‌شود به جایی که جن در بدن یک دختر جوان حلول می‌کند. اگر یک‌بار دیگر فیلم را ببینید، متوجه می‌شوید که از دوره‌ها ما ساخته شده، نه تنها بهشت دورگه، یک بحث ساختاری در فیلم است، بلکه اشاره‌ای مضمونی هم در فیلم دیده می‌شود و به گزینش دقیق آدم‌ها و نقش‌ها هم برمی‌گردد. وقتی شیطان می‌خواهد وارد زمین بشود، جایی که متعلق به خدا است، از طریق یک فرشته وارد می‌شود. این دورگه‌ها کسانی هستند که یا به فرشته گرایش دارند، یا به شیطان. در اولین صحنه‌ای که جان کنستانتین را می‌بینم، سیگاری را می‌بینیم. و این سیگار به یک عنصر روایی بسیار مهم، برای معرفی کنستانتین تبدیل می‌شود. وقتی او خودکشی می‌کند، لفظ می‌میرد و جهنمی شده است. به عقیده کاتولیک‌ها، خودکشی حرام است. چون پاره‌ای الوهی در کنستانتین وجود دارد، بعد از دیدن آن کشیچه‌ها، وقتی فرصت دوباره‌ای به‌دست می‌آورد و به این دنیایم می‌گردد، باشت. تا به‌طرف مرگ می‌برد. سیگار، جهنم و امر غریبه‌ای، لایه‌بندی شده و با هم در یک طبقه قرار گرفته است. یعنی کنستانتین آدمی است که حدود را رعایت نمی‌کند. اتفاقاً او خودکشی می‌کند، اما به‌طور طبیعی، آدمس در دهانش می‌شود. اگرند. این نشانه‌شناسی، همه پدیده‌های متافیزیکی فیلم می‌گذارد. از کشف خود خشنود شوند. اگر چنین اتفاقی بیفتد، می‌توانیم امیدوار باشیم و فکر کنیم که تاحدی به هدف نزدیک شده‌ایم. از شما متشکرم که چنین برنامه‌ای درباره سینما می‌سازید. من متوجه می‌شوم، نتیجه این مباحثه‌ها را در اختیار ما قرار دهید.

جشنواره بین‌المللی فیلم مستند